

Tanítási tervezet¹

1. Alapadatok

Az óra időpontja: 2021.05.03.

Iskola, osztály: 10.C

Iskola neve és címe: Budapesti Innovatív Technikum, Gimnázium és Szakképző Iskola, 1051 Budapest, Sas u. 25.

Tanít: Horányi Viktória

Témakör megnevezése: Európa földrajza

Tanítási egység (téma) címe: A délszláv államok földrajza

Az óra (jellemző) típusa: Új ismereteket szerző és feldolgozó óra

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai:

- Jugoszlávia felbomlásának okainak megismerése
- A délszláv államok eltérő fejlődési útjainak és az ezt nehezítő társadalmi-gazdasági tényezők megismerése
- Utódállamok főbb gazdasági tényezőinek megismerése

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- Önálló tananyag-feldolgozás fejlesztése egyéni munkával
- Térkép elemzésének fejlesztése
- Összehasonlítási képesség fejlesztése

2.3. A tanítási óra nevelési céljai:

- Érdeklődés, nyitottság kialakítása más országok kultúrája iránt
- Délszláv államok értékeinek megismerése és tisztelete.

2.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- új: Szlovénia, Horvátország, Szerbia, Vajdaság, Koszovó, Montenegró, Macedónia, Bosznia–Hercegovina, Ljubljana, Zágráb, Fiume (Rijeka), Split, Dubrovnik, Eszék, Belgrád, Újvidék, Szabadka, bosnyák, jugoszláv, etnikai tisztogatás
- megerősítendő: EU, Szovjetunió, szocializmus, kisebbség, etnikai feszültség, NATO, Balkán-félsziget

b. Folyamatok:

- új: Jugoszlávia felbomlása, a délszláv államok fejlődése
- megerősítendő: nemzetiségi ellentétek

c. Összefüggések:

- új: Eltérő kultúrából eredő konfliktusok összefüggése a vallási, politikai és etnikai körülményekkel, Múltbéli események összefüggése az államok jelenlegi gazdasági, politikai helyzetével

¹ Elkészítéséhez különös gondossággal tanulmányozza át a módszertani tankönyv alábbi részeit: A tanulási folyamat (http://geogo.elte.hu/images/6_Tanulasi_folyamat_OK.pdf), Szervezeti és munkaformák (http://geogo.elte.hu/images/7_Szervezeti_munkaformak_OK.pdf)

- d. Fejlesztendő készségek, kompetenciák (mit, mivel?):
 - Hatékony, önálló tanulás: önálló tananyagfeldolgozás
 - Anyanyelvi kommunikáció: írott szövegértéssel
 - Szociális és állampolgári kompetencia: Európa múltbéli eseményeinek megismerésével
- e. Főbb tanulói tevékenységek:
 - Térképolvasás
 - Szövegértés
 - Egyéni munka
 - Táblázatok kitöltése

3. Szemléltető és munkaeszközök

ppt, térképek, ábrák, tankönyv

4. Felhasznált irodalom

- Földrajz 10. OFI https://www.tankonyvkatalogus.hu/pdf/FI-506011001_1_teljes.pdf (2021.04.29)
- Segédanyag a tanítási tervezetek elkészítéséhez (dr. Makádi Mariann) <http://geogo.elte.hu/images/oratipusok.pdf> (2021.04.29)
- Az országelemzés szempontjai (dr. Makádi Mariann) http://geogo.elte.hu/images/orszagelemzesi_szempontok.pdf (2021. 04. 29.)

5. Mellékletek jegyzéke

- Diasor linkje
- Feladatok megoldása

Az óra részletes felépítése²

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
3'	Tanulók csatlakozása				Teams
1'	Az óra témájának meghatározása: Jugoszlávia utódállamai	Témakör bevezetése	Tanári magyarázat	Frontális munka	
5'	Balkán-félsziget természetföldrajzának rövid áttekintése: – Hol húzható meg a Balkán-félsziget határa? – Trieszt-öböl, Száva és Duna vonala – Milyen a felszín, a terület domborzata? – hegyvidéki Nyugati partvidéken a Dinári-hegység húzódik. – Melyik hegységrendszerhez tartoznak? – Eurázsiai – Milyen szerepe van a Dinári-hegységnek? – Éghajlatválasztó – Melyik 2 éghajlatot választja el? – Mediterrán és a kontinentális éghajlatot Ásványkincsek megbeszélése. Vajdaság, Bácska folyók által feltöltött vidék. – Miért fontos ez a terület? – Kiváló minőségű termőföldek találhatóak itt	Ismétlés, ráhangolódás	Tanári magyarázat, térkép elemzés	Frontális munka	2. dia
1'	Jugoszlávia történelmi múltja: létrejötte, kialakulása – I. vh. után jön létre, 1929-től Jugoszlávia – II. vh. német hadsereg szállja meg – szerb lázadások, Tito hatalomra kerül, különutas politika	Új ismeret szerzése	Tanári magyarázat	Frontális munka	3. dia
3'	Jugoszlávia etnikai és vallási térképe – Milyen problémák jelentkeztek az államban? – etnikai és vallási problémák – Melyik országnak a legváltozatosabb a nemzetiségi összetétele? – Bosznia-Hercegovina	Új ismeret szerzése	Tanári magyarázat, kérdés, térkép elemzés	Frontális munka	4. dia, 5. dia, 6. dia

² A részletes felépítés azt jelenti, abban olyan részletességgel kell szerepelni a dolgoknak, hogy bárki követni tudja az órát. Az óra menete oszlopban le kell írni pontosan a történéseket, a főbb tanári kérdéseket vagy tanulói feladatokat, illetve meg kell jelennie kulcsszavakban a földrajzi tartalomnak is. Minden történéshez tartozik mozzanat, módszer és munkaforma, legtöbbször eszköz is. Az eszközöket is konkrétan kell megnevezni.

	– Melyik országban lehet vallási konfliktus? – Bosznia-Hercegovina Jugoszlávia problémái Jugoszlávia felbomlása: – okai – délszláv háború				
1'	Szlovénia és Horvátország területe, népessége, államformája, GDP/fő megbeszélése	Új ismeret szerzése	Tanári magyarázat	Frontális munka,	7. dia
5'	Feladatkiadás: Olvassátok el a tankönyv 177. és a 178. oldalán lévő Az Unió tagjai közt című részt! Utána válogassátok szét a jellemzőket!	Új ismeret szerzése, rendszerezés, rögzítés	Írott szövegelemzés	Egyéni munka	8. dia, tk.177-178. o.
5'	Feladat leellenőrzése, megbeszélése + érdekességek: Szlovénia – 2016. Európa Zöld Fővárosa cím, 2015. a világ 5. legzöldebb országa, 2016. világ legfenttarthatóbb országa	Ellenőrzés	Megbeszélés	Frontális munka	8. dia, tk. 178-179. o.
1'	Szerbia, Montenegró, Bosznia-Hercegovina, Macedónia, Koszovó területe, népessége, államformája, GDP/fő megbeszélése	Új ismeret szerzése	Tanári közlés	Frontális munka	9. dia
5'	Feladatkiadás: Olvassátok el a tankönyv 178. és a 179. oldalon lévő Csatlakozásra várva című részt! A szövegből gyűjtsd ki az országok gazdasági-társadalmi lehetőségeit és nehézségeit!	Új ismeret szerzése, rendszerezés	Írott szövegelemzés	Egyéni munka	10.dia, tk. 178-179. o.
5'	Feladat leellenőrzése, megbeszélése + Koszovó kiegészítése	Ellenőrzés	Megbeszélés	Frontális munka	10.dia, tk. 178-179. o.
4'	Összegzés, kérdések: – Mely jellemzők közősek az utódállamok esetében? – történelmi múltjuk, alacsonyabb fejlettségűek, etnikai és vallási feszültségek – Melyik ország a legfejlettebb/legfejletlenebb? – Szlovénia/Koszovó – Mely országok EU tagok? – Szlovénia, Horvátország – Melyik mai ország nemzetiségi összetétele a legváltozatosabb? – Bosznia-Hercegovina – Milyen kitörési lehetőségei vannak a fejletlen országoknak? – EU csatlakozás, turizmus	Összefoglalás	Tanári közlés, kérdezés	Frontális munka	11. dia
1'	Értékelés, elköszönés	Értékelés	Tanári közlés		

Mellékletek

Diasor linkje: https://drive.google.com/file/d/1iwMRzOUXlquH-ovRNSp_L302FTi9MzrN/view?usp=sharing

Megoldások:

Olvassátok el a tankönyv 177. és a 178. oldalán lévő Az Unió tagjai közt című részt! Utána válogassátok szét a jellemzőket!

Szlovénia	Mindkettő	Horvátország
Elektronika és gyógyszeripar Gorenje Eurózána tagja Textil-, bőr- és papíripar Bledi-tó	EU tag Keresztül halad a mediterrán folyosó Van tengerpartja Az országban magyar kisebbség is él Jugoszlávia utódállama Jelentős az idegenforgalma	Hajógyártás, cementgyár, vegyipar Fiume (Rijeka) Split Ebből az országból indul az Adriai-keőolajvezeték Magyarság központi városa Eszék Dubrovnik

1022
2021. 04. 30.

Olvassátok el a tankönyv 178. és a 179. oldalán lévő Csatlakozásra várva című részt! A szövegből gyűjtsd ki az országok gazdasági-társadalmi lehetőségeit és nehézségeit!

Országok	Lehetőségek	Nehézségek
Szerbia	Vegyipar, textilipar, gépgyártás, élelmiszeripar, kiváló minőségű termőföldek, Duna, külföldi tőke	Etnikai feszültségek, adósság, politikai viták, elvándorlás
Montenegró	Turizmus - tengerpart, euró	Gazdaságilag fejletlen
Bosznia-Hercegovina	Turizmus	Etnikai és vallási feszültségek, munkanélküliség,
Macedónia	Turizmus	Gazdaságilag fejletlen

1101
2021. 04. 30.